

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 19. junija 2014 *

„Pritožba — Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Sektor plastičnih industrijskih vreč — Odločba o ugotovitvi kršitve člena 81 ES — Neomejena pristojnost Splošnega sodišča — Obveznost obrazložitve — Pripis kršitve, ki jo je storila hčerinska družba, matični družbi — Odgovornost matične družbe za plačilo globe, naložene hčerinski družbi — Sorazmernost — Postopek pred Splošnim sodiščem — Sojenje v razumnem roku“

V zadevi C-243/12 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 16. maja 2012,

FLS Plast A/S s sedežem v Valbyju (Danska), ki jo zastopata M. Thill-Tayara in Y. Anselin, odvetnika,
tožeča stranka,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo F. Castillo de la Torre in V. Bottka, agenta, skupaj z M. Gray, barrister, z naslovom za vročanje v Luxembourg, tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, A. Borg Barthet, E. Levits, sodnika, M. Berger (poročevalka), sodnica, in S. Rodin, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 16. januarja 2014,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 Družba FLS Plast A/S (v nadaljevanju: FLS Plast) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije FLS Plast/Komisija (T-64/06, EU:T:2012:102, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to delno zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2005) 4634 final z dne 30. novembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81 ES] (Zadeva COMP/F/38.354 – industrijske vreče, v nadaljevanju: sporna odločba), in, podredno, zmanjšanje globe, ki ji je bila s to odločbo naložena.

Dejansko stanje in sporna odločba

- 2 Družba FLS Plast, prej Nyborg Plast International A/S, je naslovnica sporne odločbe kot nekdanja matična družba družbe Trioplast Wittenheim SA (prej Silvallac SA, v nadaljevanju: Trioplast Wittenheim), proizvajalke plastičnih industrijskih vreč, folij in cevi v Wittenheimu (Francija). FLS Plast je hčerinska družba skupine, ki jo nadzoruje družba FLSmidth & Co. A/S (v nadaljevanju: FLSmidth).
- 3 Družba FLS Plast je decembra 1990 pridobila 60 % delnic družbe Trioplast Wittenheim. Preostalih 40 % je pridobila decembra 1991. Delnice je prodala družba Cellulose du Pin, francoska družba, članica skupine v lasti družbe Compagnie de Saint-Gobain SA (v nadaljevanju: Saint-Gobain).
- 4 Družba FLS Plast je nato leta 1999 družbo Trioplast Wittenheim prodala družbi Trioplanex France SA, ki je francoska hčerinska družba družbe Trioplast Industrier AB (v nadaljevanju: Trioplast Industrier), matične družbe skupine Trioplast. Ta prenos je začel učinkovati 1. januarja 1999.
- 5 Družba British Polythene Industries je novembra 2001 Evropsko Komisijo obvestila o obstoju omejevalnega sporazuma v sektorju plastičnih industrijskih vreč.
- 6 Komisija je, potem ko je leta 2002 v prostorih med drugim družbe Trioplast Wittenheim opravila preverjanja, v letih 2002 in 2003 na zadevne družbe, med katerimi je bila družba Trioplast Wittenheim, naslovila zahteve za informacije. Družba Trioplast Wittenheim je z dopisom z dne 19. decembra 2002, ki ga je dopolnila z dopisom z dne 16. januarja 2003, navedla, da želi sodelovati v preiskavi Komisije v okviru Obvestila Komisije o nenalaganju ali zmanjševanju glob v primeru kartelov (UL 1996, C 207, str. 4, v nadaljevanju: obvestilo o prizanesljivosti).
- 7 Komisija je 30. novembra 2005 sprejela sporno odločbo. Iz člena 1(1)(h) te odločbe je razvidno, da je Komisija med drugim odločila, da sta družbi FLSmidth in FLS Plast od 31. decembra 1990 do 19. januarja 1999 kršili člen 81 ES, ker sta sodelovali pri celoti omejevalnih sporazumov in usklajenih ravnanj v sektorju plastičnih industrijskih vreč v Belgiji, Nemčiji, Španiji, Franciji, Luksemburgu in na Nizozemskem, ki so se nanašali na določitev cen in oblikovanje skupnih modelov izračunavanja cen, razdelitev trgov in dodelitev prodajnih kvot, razdelitev strank, poslov in naročil, usklajene ponudbe za nekatere javne razpise ter izmenjavo individualiziranih informacij.
- 8 Komisija je v členu 2, prvi odstavek, točka (f), sporne odločbe družbi Trioplast Wittenheim naložila globo v višini 17,85 milijona EUR, pri čemer je upoštevala 30-odstotno zmanjšanje na podlagi obvestila o prizanesljivosti. V okviru tega zneska sta se družbi FLSmidth in FLS Plast šteli za solidarno odgovorni do višine 15,30 milijona EUR, družba Trioplast Industrier pa se je štela za odgovorno do višine 7,73 milijona EUR.

Izpodbijana sodba

- 9 Družba FLS Plast je 24. februarja 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo zoper sporno odločbo. Z njo je predlagala razglasitev člena 1(1)(h) in člena 2, prvi odstavek, točka (f), te odločbe za nična v delu, v katerem se je nanašala nanjo, in, podredno, spremembo zadnjenavedene določbe sporne odločbe ter zmanjšanje zneska globe, ki ji je bila naložena in za plačilo katere se je štela za solidarno odgovorno.
- 10 Družba FLS Plast je v utemeljitev ničnostne tožbe navedla pet tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se je nanašal na to, da naj bi Komisija pri določanju globe napačno uporabila pravo. Drugi tožbeni razlog, razdeljen na štiri dele, se je nanašal na presojo odgovornosti družbe FLS Plast kot matične družbe družbe Trioplast Wittenheim. S tretjim tožbenim razlogom, razdeljenim na tri dele, je družba FLS Plast izpodbijala znesek globe, naložene družbi Trioplast Wittenheim. Četrty tožbeni razlog se je nanašal na to, da za družbo FLS Plast ni bila uporabljena zgornja meja 10 % prometa. S petim tožbenim razlogom, razdeljenim na pet delov, se je izpodbijal znesek globe, ki je bila naložena družbi FLS Plast in za plačilo katere se je ta štela za solidarno odgovorno.
- 11 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo delno sprejelo drugi tožbeni razlog, ki ga je navedla družba FLS Plast, z utemeljitvijo, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da je ta družba leta 1991 dejansko nadzirala družbo Trioplast Wittenheim. Zato je sporno odločbo razglasilo za nično v delu, v katerem se nanaša na pripis kršitve družbi FLS Plast za obdobje med 31. decembrom 1990 in 31. decembrom 1991. Splošno sodišče je posledično tudi zmanjšalo znesek globe, za katero se je družba FLS Plast štela za solidarno odgovorno v skladu s členom 2, točka (f), sporne odločbe, in sicer na 14,45 milijona EUR. V preostalem je tožbo zavrnilo.

Predlogi strank

- 12 Družba FLS Plast Sodišču predlaga, naj:
- razveljavi izpodbijano sodbo in za nična razglasi člena 1, točka (h), in 2, točka (f), sporne odločbe v delu, v katerem se nanašata na družbo FLS Plast;
 - podredno, spremeni člen 2, točka (f), sporne odločbe in znatno zmanjša znesek globe, za plačilo katere je družbi FLS Plast s sporno odločbo naložena solidarna odgovornost;
 - družbi FLS Plast vsekakor prizna 50-odstotno zmanjšanje zneska globe, za plačilo katere ji je s sporno odločbo naložena odgovornost, saj Splošno sodišče sodbe ni izdalo v razumnem roku, in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 13 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne;
 - podredno, zavrne predlog za razglasitev ničnosti sporne odločbe, in
 - družbi FLS Plast naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 14 Družba FLS Plast v utemeljitev svojih predlogov navaja pet pritožbenih razlogov, pri čemer so tretji, četrti in peti razlog navedeni podredno.

- 15 Družba FLS Plast Sodišču predlaga, naj po razveljavitvi izpodbijane sodbe samo odloči o razlogih, navedenih zoper sporno odločbo.

Prvi pritožbeni razlog: Komisija je uporabila napačno pravno merilo za ugotovitev odgovornosti matične družbe

Trditve strank

- 16 Družba FLS Plast trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je sprejelo pravno merilo, ki ga je uporabila Komisija, in ugotovilo, da družba FLS Plast ni ovrгла domneve, ki izhaja iz njenega 100-odstotnega lastništva njene hčerinske družbe Trioplast Wittenheim, in sicer da je izvajala odločilen vpliv na zadnjenavedeno družbo, napačno uporabilo pravo.
- 17 To merilo naj bi namreč temeljilo na togi domnevi, da je matična družba odgovorna za ravnanje njene hčerinske družbe, in naj bi bilo zato v nasprotju z domnevo nedolžnosti, določeno v členu 6, drugi odstavek, Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), in členu 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 18 Družba FLS Plast trdi, da z uporabo na način, kot je to storila Komisija, ta domneva postane dejansko neizpodbojna, saj zadevni matični družbi nalaga breme negativnega dokazovanja tega, da svoji hčerinski družbi ni dajala nobenih navodil. Družba FLS Plast podredno trdi, da niti Splošno sodišče niti Komisija nista pravilno pravno sklepala, kot bi morala glede na trditve in dokaze, ki jih je predložila in ki so izkazovali, da je družba Trioplast Wittenheim na trgu delovala neodvisno.
- 19 Komisija je vložila ugovor nedopustnosti tega pritožbenega razloga. Trdi, da ta razlog ni bil naveden pred Splošnim sodiščem in da gre za nov razlog, ki torej ni dopusten. Poleg tega naj bi bil navedeni razlog povsem abstrakten, družba FLS Plast pa naj ne bi navedla, v katerih točkah izpodbijane sodbe naj bi Splošno sodišče storilo napako.
- 20 Komisija podredno trdi, da domneva, ki temelji na stoodstotnem lastništvu kapitala, ni v nasprotju s temeljnimi pravicami in da se je vsekakor lahko oprla na druge indice, ki podpirajo domnevo o izvajanju odločilnega vpliva družbe FLS Plast na družbo Trioplast Wittenheim.
- 21 Družba FLS Plast v repliki izpodbija nedopustnost tega pritožbenega razloga in trdi, da je treba izpodbijanje veljavnosti zadevne domneve razlagati kot razvoj razloga, s katerim se izpodbija obstoj njenega odločilnega vplivanja na njeno hčerinsko družbo, ki pa je bil pred Splošnim sodiščem naveden.
- 22 Komisija v dupliki poudarja, da člen 6, drugi odstavek, EKČP ni bil nikakor naveden na prvi stopnji.

Presoja Sodišča

– Dopustnost

- 23 V zvezi z ugovorom nedopustnosti, ki ga je vložila Komisija, je treba opozoriti, da družba FLS Plast pred Splošnim sodiščem ni trdila, da pravilo, vzpostavljeno s sodno prakso Sodišča, da se za matično družbo, ki ima neposredno ali posredno v lasti ves kapital hčerinske družbe, domneva, da je dejansko izvajala odločilen vpliv na zadnjenavedeno družbo, krši člen 48 Listine in člen 6, drugi odstavek, EKČP.

- 24 Vendar je treba v zvezi s tem poudariti, prvič, da je družba FLS Plast z drugim tožbenim razlogom v utemeljitev tožbe trdila, da „je v [sporni] odločbi v zvezi z odgovornostjo družbe FLS Plast pravo napačno uporabljeno, dejstva pa napačno ugotovljena.“ V točkah od 51 do 99 te tožbe je podrobno navedla, zakaj naj Komisija ne bi imela podlage za to, da ji pripiše odgovornost za kršitev, ki jo je storila družba Trioplast Wittenheim. Natančneje, družba FLS Plast je v točki 56 navedene tožbe trdila, da je „[v] zvezi s hčerinskimi družbami v 100-odstotni lasti [...] torej uveljavljeno načelo, da tudi 100-odstotno lastništvo kapitala samo še ne zadostuje za utemeljitev ugotovitve odgovornosti matične družbe, ker se z lastništvom kapitala le ustvarja izpodbojna domneva.“
- 25 Drugič, družba FLS Plast s tem, da v pritožbeni fazi v bistvu trdi, da je Splošno sodišče svojo odločitev oprlo na neizpodbojno domnevo, v nasprotju z domnevo nedolžnosti iz člena 48 Listine in člena 6, drugi odstavek, EKČP, graja obrazložitev, ki jo je Splošno sodišče navedlo v utemeljitev izpodbijane sodbe, kar ji ne bi smelo biti prepovedano zgolj zato, ker tega očitka ni izrecno navedla v postopku, v katerem je bila izdana navedena sodba (glej v tem smislu zlasti sodbo *Diputación Foral de Vizcaya/Komisija*, od C-465/09 P do C-470/09 P, EU:C:2011:372, točka 146 in navedena sodna praksa).
- 26 Zato je prvi razlog, ki ga družba FLS Plast navaja v utemeljitev pritožbe, dopusten.
- Vsebinska presoja
- 27 V zvezi z, najprej, zatrevanje nezakonitosti domneve, ki se uporablja v pravu Unije na področju konkurence, da družba, če ima neposredno ali posredno v lasti celoten kapital druge družbe, izvaja nanjo odločilen vpliv, zadošča opozoriti, da je ta domneva utemeljena z ustaljeno sodno prakso Sodišča (glej zlasti sodbo *The Dow Chemical Company/Komisija*, C-179/12 P, EU:C:2013:605, točka 56 in navedena sodna praksa). Poleg tega, kot je Sodišče tudi že razsodilo, se z uporabo take domneve nikakor ne krši domneve nedolžnosti iz člena 48 Listine in člena 6, drugi odstavek, EKČP, zlasti ob upoštevanju izpodbojnosti te domneve (glej zlasti sodbo *Eni/Komisija*, C-508/11 P, EU:C:2013:289, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 28 Splošno sodišče torej s tem, da je v točki 25 in naslednjih izpodbijane sodbe opozorilo na načela, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča in se nanašajo na pogoje, pod katerimi se matična družba hčerinske družbe, kakršna je družba FLS Plast, lahko šteje za odgovorno za protikonkurenčna ravnanja, pripisana njeni hčerinski družbi, in sicer v obravnavani zadevi družbi Trioplast Wittenheim, drugače kot to trdi družba FLS Plast, ni napačno uporabilo prava.
- 29 Na podlagi te sodne prakse je tako Splošno sodišče tudi pravilno ugotovilo, da je Komisija lahko domnevala, da je družba FLS Plast – glede na to, da je imela v obdobju med leti 1992 in 1998 v lasti stoddstotni delež kapitala družbe Trioplast Wittenheim – v tem obdobju odločilno vplivala na ravnanje navedene družbe.
- 30 Dalje, natančneje v zvezi z očitkom, da naj bi z uporabo na način, kot je to storila Komisija, potrdilo pa Splošno Sodišče, ta domneva postala neizpodbojna, je treba navesti, da je Splošno sodišče v točki 30 in naslednjih izpodbijane sodbe preizkusilo, ali je družbi FLS Plast uspelo ovreči to domnevo z dokazom, da je njena hčerinska družba na trgu delovala samostojno, in ugotovilo, da ji ni. V takih okoliščinah zgolj to, da je težko predložiti nasproten dokaz, potreben za ovrženje neke domneve, samo po sebi še ne pomeni, da je ta domneva dejansko neizpodbojna (glej zlasti sodbo *Eni/Komisija*, EU:C:2013:289, točka 68 in navedena sodna praksa).
- 31 Nazadnje je v zvezi s trditvijo, da niti Splošno sodišče niti Komisija nista pravilno pravno sklepala, kot bi morala glede na trditve in dokaze, ki jih je predložila družba FLS Plast in ki naj bi izkazovali, da je družba Trioplast Wittenheim na trgu delovala neodvisno, treba opozoriti, da družba FLS Plast v podporo tej trditvi zgolj splošno napotuje na svoja pojasnila glede drugega pritožbenega razloga.

- 32 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da družba FLS Plast to trditvijo Sodišču dejansko predlaga, naj na novo presodi predložene dejstva in dokaze, ne da bi glede tega zatrjevala, da je Splošno sodišče te dejstva in dokaze izkrivilo. Ker pa je v skladu s členom 256 PDEU in členom 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije pritožba omejena zgolj na pravna vprašanja, taka presoja torej ne spada na področje nadzora Sodišča (glej v tem smislu zlasti sodbo Ningbo Yonghong Fasteners/Svet, C-601/12 P, EU:C:2014:115, točka 32 in navedena sodna praksa). Trditve družbe FLS Plast v zvezi s tem torej niso dopustne.
- 33 Ob upoštevanju teh ugotovitev je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti kot delno neutemeljen in zavreči kot delno nedopusten.

Drugi pritožbeni razlog: Splošno sodišče ni po uradni dolžnosti preizkusilo razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, ki jo ima Komisija

Trditve strank

- 34 Družba FLS Plast Splošnemu sodišču očita, da, čeprav je ugotovilo več pomanjkljivosti v obrazložitvi Komisije v sporni odločbi, ni po uradni dolžnosti preizkusilo kršitve obveznosti obrazložitve, ki jo ima Komisija, ko je ta zavrnila dokaze, ki jih je družba FLS Plast predložila, da bi ovrgla domnevo o izvajanju odločilnega vpliva.
- 35 V zvezi s tem družba FLS Plast trdi, da je bila takrat, ko je od Komisije prejela obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, domneva dejanskega odločilnega vplivanja na hčerinske družbe še močno negotova, česar se je zavedala tudi Komisija. Družba FLS Plast naj bi bila drugače kakor večina drugih naslovnikov obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah edina matična družba, na katero je bil ta dokument naslovljen samo zato, ker je imela v preteklosti v lasti družbo Trioplast Wittenheim. Komisija naj bi se pri skoraj vseh drugih matičnih družbah, na katere je bilo naslovljeno obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, oprla na dodatne dokaze. Poleg tega naj družba FLS Plast pred obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah ne bi bila vključena v nobeno fazo predhodnega postopka.
- 36 Družba FLS Plast trdi tudi, da bi morala Komisija obveznost obrazložitve izpolniti takoj, ko je bila sporna odločba tej družbi poslana. V obravnavani zadevi pa naj bi Komisija šele na obravnavi pred Splošnim sodiščem navedla, da se je v zvezi z obdobjem, v katerem je imela družba FLS Plast v lasti celoten kapital družbe Trioplast Wittenheim, oprla na domnevo odločilnega vplivanja.
- 37 Družba FLS Plast naj bi v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla številne trditve, podprte z dokazi, ki naj bi izkazovali, da ni izvajala odločilnega vpliva na ravnanje družbe Trioplast Wittenheim. Družba FLS Plast trdi, da bi morala Komisija preučiti vsaj dokaze, s katerimi bi se „lahko“ ovrgla zadevna domneva, in zadostno obrazložiti ugotovitve, ki jih je na njihovi podlagi sprejela, česar pa ni storila.
- 38 Tako naj Komisija ne bi pojasnila, zakaj z dokazi, ki jih je predložila družba FLS Plast, zlasti z dokazi o povsem pasivni vlogi H. in T., ni bilo mogoče ovreči domneve o izvajanju dejanskega odločilnega vpliva na hčerinske družbe. Poleg tega naj bi z razlogovanjem Komisije v zvezi s tem sporna domneva postala neizpodbojna vedno, ko bi bilo uvedeno „delno skupno upravljanje“ matične družbe in njene hčerinske družbe.
- 39 Komisija najprej podaja ugovor nedopustnosti drugega pritožbenega razloga, ki ga navaja družba FLS Plast, z obrazložitvijo, prvič, da gre za nov razlog družbe FLS Plast, ki je bil naveden kvečjemu na obravnavi pred Splošnim sodiščem, in drugič, da se s tem razlogom v resnici Sodišču predlaga, naj ponovno preuči presojo dejstev, ki jo je opravila Komisija, in zavrne presojo, ki jo je Splošno sodišče opravilo v okviru izpodbijane sodbe, ne da bi družba FLS Plast pri tem zatrjevala izkrivljanje dokazov.

- 40 Komisija podredno trdi, da je svojo odločbo zadostno obrazložila, tako da je bila družbi FLS Plast omogočena seznanitev z razlogi za sprejetje te odločbe, kar naj bi Splošno sodišče vsaj implicitno potrdilo. Poleg tega naj sodiščem Unije ne bi bilo treba po uradni dolžnosti navajati razlogov, ki se nanašajo na obrazložitev ukrepov, ki so jih sprejele institucije.
- 41 Poleg tega naj trditev družbe FLS Plast, da je bilo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah nanjo naslovljeno zgolj zato, ker je imela v preteklosti v lasti kapital družbe Trioplast Wittenheim, ne bi bila pravilna. Komisija nasprotno trdi, da se je oprla na več dodatnih elementov, kot je med drugim to, da je bil H., predsednik družbe Trioplast Wittenheim v letih od 1990 do 1994, tudi eden od vodilnih v družbi FLS Plast.
- 42 Družba FLS Plast v repliki glede ugovorov nedopustnosti, ki ju uveljavlja Komisija, navaja, da je v pisnem postopku pred Splošnim sodiščem vsekakor trdila, da je sporna odločba v zvezi z ugotovitvijo Komisije, da ta družba ni ovrгла domneve o izvajanju odločilnega vpliva na družbo Trioplast Wittenheim, nezadostno obrazložena. Poleg tega naj bi bila v skladu z uveljavljenim načelom prava Unije neobsto ali nezadostnost obrazložitve razlog javnega reda, ki ga sodišče Unije lahko, oziroma bi ga moralo, preizkusiti po uradni dolžnosti.
- 43 Komisija v dupliki ponavlja trditev, da družba FLS Plast pred Splošnim sodiščem ni navajala neobstoja obrazložitve Poleg tega naj Sodišče nikakor ne bi bilo dolžno preizkusiti takega predloga.

Presoja Sodišča

- 44 Prvič, v zvezi s trditvijo družbe FLS Plast, da je v pisnem postopku pred Splošnim sodiščem zatrjevala, da je sporna odločba pomanjkljivo obrazložena, je treba ugotoviti, da je iz člena 48(2), prvi pododstavek, Poslovnika Splošnega sodišča Evropske unije razvidno, da navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, razen če izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom.
- 45 Treba je ugotoviti, da družba FLS Plast v tožbi ni navedla očitka, da je sporna odločba pomanjkljivo obrazložena glede pripisa solidarne odgovornosti za zadevno kršitev tej družbi. Čeprav družba FLS Plast v točki 9 replike trdi, da je ta ugotovitev napačna, „ker je bil [...] ta razlog namreč naveden [...] pred Splošnim sodiščem“, pa se ne opredeljuje glede tega, da ga je navedla šele na obravnavi pred Splošnim sodiščem, niti ne izpodbija ugotovitve, da takega razloga ni v njeni začetni vlogi.
- 46 Poleg tega družba FLS Plast ne pojasni, zakaj naj bi bila navedba tega novega razloga na tej obravnavi dopustna ne glede na določbe člena 48(2), prvi pododstavek, Poslovnika Splošnega sodišča. Nazadnje, družba FLS Plast ne zatrjuje obstoja pravnih in dejanskih okoliščin, ki bi se pojavile med postopkom in bi lahko upravičile prepozno navedbo takega razloga.
- 47 Iz navedenega izhaja, da se družba FLS Plast pri tem pritožbenem razlogu opira na novo trditev, in sicer izpodbijanje pravne zadostnosti obrazložitve sporne odločbe glede pripisa solidarne odgovornosti za kršitev, ki jo je storila družba Trioplast Wittenheim, družbi FLS Plast.
- 48 Vendar iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da stranka lahko vloži pritožbo, v kateri se pred Sodiščem sklicuje na razloge, ki izhajajo iz izpodbijane sodbe in s katerimi izpodbija njeno utemeljenost (sodba Komisija/Siemens Österreich in drugi ter Siemens Transmission & Distribution in drugi/Komisija, od C-231/11 P do C-233/11 P, EU:C:2014:256, točka 102 in navedena sodna praksa). Drugi pritožbeni razlog pa v tem, da se v bistvu nanaša na to, da Splošno sodišče ni po uradni dolžnosti preizkusilo očitka glede nezadostne obrazložitve sporne odločbe, izhaja iz izpodbijane sodbe. Zato je ta pritožbeni razlog dopusten.

- 49 Drugič, v zvezi s trditvijo družbe FLS Plast, da mora Splošno sodišče pri odločanju o predlogu za razglasitev ničnosti ukrepa, ki ga je sprejel organ Unije, po uradni dolžnosti preizkusiti očitek pravno nezadostne obrazložitve tega ukrepa, je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, ki je nujno povezana z načelom spoštovanja pravice do obrambe, po eni strani, dati zadevni osebi na voljo dovolj podatkov, da ugotovi, ali je akt dobro utemeljen in ali vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi ta lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, in po drugi strani, temu omogočiti izvajanje nadzora nad zakonitostjo navedenega akta (sodba Svet/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718 točka 49 in navedena sodna praksa).
- 50 Treba pa je ugotoviti, da so razlogi, iz katerih je Komisija družbo FLS Plast štela za odgovorno za ugotovljeno kršitev za obdobje od 1. januarja 1992 do 19. januarja 1999, jasno razvidni iz točk od 715 do 732 sporne odločbe, v katerih ta institucija natančno navaja, da se je oprla na to, da je imela družba FLS Plast v lasti stoodstotni delež kapitala hčerinske družbe Trioplast Wittenheim, in na druge indice, ki so potrjevali obstoj izvajanja odločilnega vpliva družbe FLS Plast na to hčerinsko družbo.
- 51 Glede elementov, ki jih je družba FLS Plast v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah navedla, da bi ovrgla domnevo o dejanskem izvajanju odločilnega vpliva, pa je Komisija, čeprav se zdi, da ni posamično obravnavala vseh teh dokazov, v točkah od 718 do 731 sporne odločbe družbi FLS Plast posredovala informacijo, ki zadošča za to, da ta ugotovi, ali je ta odločba po njenem mnenju dobro utemeljena oziroma ali je pri njej morebiti podana kršitev, ki omogoča njeno izpodbijanje, in za to, da Splošno sodišče lahko izvaja nadzor nad zakonitostjo navedene odločbe (glej v tem smislu zlasti sodbi Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, EU:C:2005:408, točka 462, in Eni/Komisija, EU:C:2013:289, točka 72).
- 52 Poleg tega družba FLS Plast ne trdi, da ni mogla uveljavljati svoje pravice do obrambe. Podrobna preučitev trditev družbe FLS Plast, navedenih z namenom ovrgenja domneve o odločilnem vplivanju, ki jo je Splošno sodišče izvedlo v točkah od 52 do 61 in od 77 do 82 izpodbijane sodbe, nasprotno prej izkazuje, da je družba FLS Plast lahko učinkovito uveljavljala svoje pravice pred Splošnim sodiščem in da je bilo temu omogočeno izvajanje nadzora.
- 53 V teh okoliščinah je treba drugi pritožbeni razlog zavrniti kot delno neutemeljen in zavreči kot delno nedopusten.

Tretji pritožbeni razlog: kršitev načel varstva legitimnih pričakovanj in enakega obravnavanja ter kršitev obveznosti obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče, v zvezi z uporabo obvestila o prizanesljivosti

Trditve strank

- 54 S prvim delom tretjega pritožbenega razloga družba FLS Plast trdi, da je Komisija pri uporabi obvestila o prizanesljivosti kršila načelo varstva legitimnih pričakovanj.
- 55 Družba FLS Plast v zvezi s tem opozarja, da se v skladu z naslovom D, točka 2, druga alineja, obvestila o prizanesljivosti podjetju, ki obvesti Komisijo, da ne ugovarja resničnosti dejstev, na katera ta opira svoje obtožbe, lahko zmanjša znesek globe, če je ta izjava izrecna, jasna, nedvoumna in če olajšuje nalogo Komisije.
- 56 Družba FLS Plast naj bi v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah izrecno izjavila, da ne izpodbija očitanih dejstev. Tako naj bi z zmanjšanjem dokaznega bremena olajšala nalogo Komisije. Njena obramba naj ne bi vplivala na temelje kršitve, saj naj družba FLS Plast ne bi izpodbijala niti neposredne udeležbe družbe Trioplast Wittenheim na protikonkurenčnih sestankih niti skupnega trajanja kršitve ali celo njene teže oziroma geografskega obsega območja, na katerem je bila storjena.

- 57 Družba FLS Plast zato Sodišču predlaga, naj razveljavi izpodbijano sodbo v delu, v katerem ji je bilo z njo zavrnjeno zmanjšanje globe na tej podlagi, in da ji z uporabo neomejene sodne pristojnosti prizna 50-odstotno zmanjšanje globe, naložene s sporno odločbo.
- 58 Drugi del tega pritožbenega razloga se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja v zvezi z zmanjšanjem globe, ki je bilo med drugim priznано družbi Bonar Technical Fabrics NV (v nadaljevanju: Bonar), in na kršitev obveznosti obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče.
- 59 Družba FLS Plast trdi, da je bilo le družbi Bonar priznано 10-odstotno zmanjšanje globe, ki bi ji morala biti naložena, čeprav sta tako zmanjšanje predlagali obe družbi. Vendar naj bi bilo sodelovanje družbe Bonar s Komisijo, tako kot sodelovanje družbe FLS Plast, omejeno na splošno izjavo o neizpodbijanju dejstev. Podobno naj bi družbi Bonar in FLS Plast obe priznali neposredno udeležbo njunih hčerinskih družb pri kršitvi ter zanikali svojo odgovornost kot matični družbi. Tako naj bi bili ti družbi v enakem položaju in bi jima moralo biti priznано enako zmanjšanje. Poleg tega naj bi družba Bonar izpodbijala sodelovanje svoje nekdanje hčerinske družbe pri vsaj enem od sestankov udeležencev omejevalnega sporazuma in naj bi se pri neizpodbijanju dejstev bolj splošno omejila na priznanje sodelovanja njene hčerinske pri „nekaterih sestankih“.
- 60 Splošno sodišče naj bi v točki 177 izpodbijane sodbe ugotovilo le, da je „drugače kot pri družbi [Bonar]“ družba FLS Plast z izpodbijanjem vplivala na same temelje kršitve, ne da bi natančneje utemeljilo svoje stališče.
- 61 Splošno sodišče naj bi torej s tem, da ni ugotovilo, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, napačno uporabilo pravo. Poleg tega naj bi s tem, da ni pravilno primerjalo izjav družb Bonar in FLS Plast o neizpodbijanju dejstev, kršilo obveznost obrazložitve, ki jo ima.
- 62 Tretji del tretjega pritožbenega razloga, ki ga navaja družba FLS Plast, se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja v zvezi z zmanjšanjem globe, priznanim družbi Trioplast Industrier.
- 63 Družba FLS Plast meni, da je Splošno sodišče napačno razsodilo, da 30-odstotnega zmanjšanja globe, kakršno je bilo priznано družbi Trioplast Industrier, ni bilo mogoče razširiti na družbo FLS Plast, ker je bilo to zmanjšanje nezakonito.
- 64 Družba FLS Plast trdi, da je treba, da bi se izognilo kršitvi načela enakega obravnavanja, 30-odstotno zmanjšanje globe, ki je bilo priznано družbi Trioplast Wittenheim, s katero je v obdobju kršitve osem let tvorila en gospodarski subjekt, razširiti tudi nanjo. Zato Sodišču predlaga, naj razveljavi sodbo v delu, v katerem ji je bilo z njo zavrnjeno zmanjšanje globe na podlagi neizpodbijanja dejstev, in naj ji z uporabo neomejene sodne pristojnosti odobri 50- ali vsaj 30-odstotno zmanjšanje globe.
- 65 Komisija podaja ugovor nedopustnosti prvega in drugega dela tega pritožbenega razloga. Z njima naj bi se namreč predlagala ponovna presoja dejstev, prvič, glede presoje vrednosti izjav, ki jih je družba FLS Plast podala med preiskavo, in drugič, glede analize Komisije v zvezi z utemeljitvijo njene odločitve, da družbi Bonar prizna 10-odstotno zmanjšanje globe, ne da bi družba FLS Plast pri tem zatrjevala izkrivljanje dejstev.
- 66 Komisija v zvezi s prvim delom podredno trdi, da dokazi, ki jih je družba FLS Plast predložila v odgovorih na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in v sporni odločbi, zadoščajo za ugotovitev, da neizpodbijanje dejstev družbe FLS Plast ne izpolnjuje meril iz naslova D, točka 2, obvestila o prizanesljivosti.
- 67 Komisija v zvezi z drugim delom tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja v razmerju do družbe Bonar, trdi, da je iz izpodbijane sodbe v povezavi s sporno odločbo in odgovori na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah jasno razvidno, da je mogoče šteti, da je Splošno sodišče ustrezno primerjalo položaja teh dveh družb. Poleg tega naj ne bi bilo

pomembno, da je bila raven sodelovanja družbe FLS Plast dejansko primerljiva z ravno sodelovanja družbe Bonar, saj naj sodelovanje družbe FLS Plast v nobenem primeru ne bi izpolnjevalo zahtev, ki izhajajo iz obvestila o prizanesljivosti.

- 68 Komisija meni tudi, da Splošnemu sodišču v zvezi s tem ni mogoče očitati neobstoja obrazložitve, saj naj bi bile trditve družbe FLS Plast očitno neupoštevne.
- 69 Komisija v zvezi s tretjim delom tretjega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče sicer pravilno ugotovilo, da za to, da bi bilo družbi FLS Plast priznано 30-odstotno zmanjšanje globe, ni pravne podlage, vendar je svojo ugotovitev oprlo na napačne razloge. V tistem času obdobja kršitve naj namreč družba FLS Plast z družbo Trioplast Wittenheim ne bi več tvorila enega gospodarskega subjekta v smislu člena 101 PDEU, in prav zato naj bi bila razširitev navedenega 30-odstotnega zmanjšanja na družbo FLS Plast izključena. Komisija zato Sodišču predlaga, naj točke od 172 do 176 izpodbijane sodbe razveljavi in jih nadomesti z drugo obrazložitvijo.
- 70 Družba FLS Plast v repliki navaja, da s prvim in drugim delom tretjega pritožbenega razloga, navedenega v utemeljitev pritožbe, ne predlaga ponovne presoje dejstev, temveč izpodbija pravne posledice, ki jih je Splošno sodišče izpeljalo iz dejstev, analiziranih v izpodbijani sodbi. V zvezi s prvim delom naj bi družba FLS Plast v točkah od 68 do 75 pritožbe navedla dokaze, ki naj bi jih Splošno sodišče izkrivilo. Drugi del tega pritožbenega razloga pa naj bi se tudi nanašal na pravne posledice, ki jih je Splošno sodišče izpeljalo iz dejstev, ki jih je presojalo. Poleg tega naj bi bilo izkrivljanje dejstev zatrjevano tudi v točki 82 pritožbe.
- 71 Komisija v dupliki ponavlja trditve, da Sodišče ni pristojno za to, da bi v pritožbenem postopku presojalo o tem, kar predlaga družba FLS Plast. Iz ustaljene sodne prakse naj bi izhajalo, da mora izkrivljanje očitno izhajati iz listin, vloženih v spis, ne da bi bilo treba opraviti novo presojo dejstev in dokazov, v obravnavani zadevi pa naj ne bi bilo tako.

Presoja Sodišča

– Prvi in drugi del tretjega pritožbenega razloga

- 72 S prvim in drugim delom tretjega pritožbenega razloga, ki ju je treba obravnavati skupaj, družba FLS Plast v bistvu po eni strani trdi, da ni izpodbijala resničnosti dejstev, ki jih ji je očitala Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, kar naj bi tej olajšalo nalogo dokazovanja zadevne kršitve, in da bi bilo treba družbi FLS Plast zato na podlagi obvestila o prizanesljivosti priznati 10-odstotno zmanjšanje zneska globe, ki bi ji bila sicer naložena. Po drugi strani pa trdi, da bi moralo Splošno sodišče v skladu z načelom enakega obravnavanja zanjo uporabiti to 10-odstotno zmanjšanje, zlasti ker je družba Bonar, ki ji je bilo to zmanjšanje priznано, s Komisijo sodelovala na v bistvu enak način, kakršnega je zatrjevala tudi družba FLS Plast.
- 73 V zvezi s prvim navedenim očitkom je Splošno sodišče v točki 164 izpodbijane sodbe pravilno opozorilo, da ima „Komisija [...] v zvezi s tem široko polje proste presoje glede ocene kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, med drugim v primerjavi s prispevki drugih podjetij“ ter da „pri tej presoji ne sme kršiti načela enakega obravnavanja“.
- 74 Poleg tega je v točki 177 izpodbijane sodbe razsodilo, da je bil „položaj [družbe FLS Plast] med upravnim postopkom dvoumen“ in da je ta družba sicer „izjavila, da se njeno izpodbijanje nanaša le na dejstva, na katera se sklicuje Komisija za to, da ji pripisuje solidarno odgovornost za kršitev[, vendar] izpodbijanje [družbe FLS Plast] vpliva na same temelje te kršitve“ in to „drugače, kot je [bilo] v primeru [družbe Bonar]“. V isti točki izpodbijane sodbe je Splošno sodišče tudi ugotovilo, da je družba FLS Plast „med drugim izpodbijala sodelovanje H. na [...] sestanku 21. decembra 1993“.

- 75 Poleg tega je v točki 178 izpodbijane sodbe Splošno sodišče poudarilo, da družba FLS Plast „[ni navedla] nobene trditve, ki bi omogočala ugotovitev, da je njeno sodelovanje olajšalo nalogo Komisije, kot to zahteva sodna praksa“, in potem v točki 179 navedene sodbe razsodilo, da „[v] teh okoliščinah Komisija s tem, da je [družbi Bonar] priznala 10-odstotno zmanjšanje, ker ni izpodbijala dejanskega stanja, tožeči stranki pa je tako zmanjšanje zavrnila, ni prekoračila meja svoje diskrecijske pravice“.
- 76 Da bi v pritožbenem postopku izpodbijala to presojo dejstev, ki jo je opravilo Splošno sodišče, bi morala družba FLS Plast v skladu z ustaljeno sodno prakso zatrjevati, da je to izkrivilo dejstva ali dokaze, česar pa ni storila. Treba je namreč ugotoviti, da v nasprotju s tem, kar je v repliki trdila družba FLS Plast, iz točk od 68 do 75 in 82 pritožbe nikakor ni razvidno, da ta družba zatrjuje, da je Splošno sodišče izkrivilo dejstva ali dokaze.
- 77 Iz navedenega izhaja, da je treba navedeni očitke, zatrjevan v okviru prvega in drugega dela tretjega tožbenega razloga, ki ga navaja družba FLS Plast, zavreči kot nedopusten.
- 78 Dalje, glede očitka, da je Splošno sodišče kršilo načelo enakega obravnavanja, bi bilo, kot je bilo že navedeno v točkah od 73 do 77 te sodbe, zato, da bi se lahko primerjali ravnanji družbe FLS Plast na eni strani in družbe Bonar na drugi strani, nujno, da Sodišče presojo dejstev, ki jo je opravilo Splošno sodišče, nadomesti s svojo, kar pa ni naloga Sodišča v pritožbenem postopku, razen če je Splošno sodišče izkrivilo dejstva in dokaze, ki so mu bili predloženi v obravnavo. Vendar družba FLS Plast takega izkrivljanja ni pravočasno zatrjevala, še manj pa dokazala. Zato je treba tudi ta očitek zavreči kot nedopusten.
- 79 Nazadnje, glede domnevnega neobstoja obrazložitve, ki ga v zvezi s tem zatrjuje družba FLS Plast, je bilo v točkah od 73 do 75 te sodbe že ugotovljeno, da je Splošno sodišče ob upoštevanju širokega polja proste presoje, ki je Komisiji na voljo za oceno kakovosti in koristnosti sodelovanja podjetja, med drugim v primerjavi s prispevki drugih podjetij (glej v tem smislu sodbo SGL Carbon/Komisija, C-328/05 P, EU:C:2007:277, točka 88), štelo, da dokazi, ki jih je predložila družba FLS Plast zato, da bi prikazala, da je njeno domnevno neizpodbijanje resničnosti dejstev tej instituciji pomagalo ali da je bilo vsaj primerljivo z neizpodbijanjem družbe Bonar, niso zadostni. Razlogovanje Splošnega sodišča v zvezi s tem družbi FLS Plast očitno omogoča seznanitev z razlogi za zavrnitev zadevnih navedb, Sodišču pa opravljanje sodnega nadzora. Ta trditev družbe FLS Plast torej ni utemeljena.
- 80 Zato je treba prvi in drugi del tretjega pritožbenega razloga zavreči kot delno nedopustna in zavrniti kot delno neutemeljena.

– Tretji del tretjega pritožbenega razloga

- 81 V zvezi s tretjim delom tretjega pritožbenega razloga, ki ga v utemeljitev pritožbe navaja družba FLS Plast, in sicer, da je Komisija ravnala napačno, ko ji ni priznala 30-odstotnega zmanjšanja globe, čeprav je tvorila en gospodarski subjekt z družbo Trioplast Wittenheim, je treba opozoriti, da je Splošno sodišče v točki 168 izpodbijane sodbe to trditev zavrnilo z ugotovitvijo, da „Komisija sodelovanje obeh podjetij pri preiskavi oceni posamično“.
- 82 V zvezi s tem je Splošno sodišče v točki 172 izpodbijane sodbe razsodilo, da „so bili družbam Trioplast Wittenheim, Trioplast Industrier in [FLS Plast] pravilno določeni posamični izhodiščni zneski, ki so bili nato prilagojeni glede na okoliščine, značilne za te družbe.“ Vendar je v točki 173 navedene sodbe ugotovilo, da „iz izpodbijane odločbe ali pisnih vlog pred Splošnim sodiščem ni razvidno, da bi [družba Trioplast Industrier] zagotovila informacije, ki upravičujejo 30-odstotno zmanjšanje [globe]“, v točki 174 navedene sodbe pa je ugotovilo, da je, ker „nobena od zaporednih matičnih družb Komisiji ni podala koristnih informacij, [ta] obravnavala primerljiva položaja različno“. Splošno sodišče je v točkah 175 in 176 navedene sodbe vendarle odločilo, da se, ker se nihče ne more v svojo korist

sklicevati na nezakonitost, storjeno v korist drugega, družba FLS Plast „ne more sklicevati na to, da je Komisija napačno razširila koristi sodelovanja družbe Trioplast Wittenheim na družbo Trioplast industrier“.

- 83 Treba je ugotoviti, da je, čeprav je Splošno sodišče sicer pravilno ugotovilo, da družba FLS Plast ni upravičena do zmanjšanja globe v višini 30 %, kakršno je bilo med drugim z obvestilom o prizanesljivosti priznано družbi Trioplast industrier, ta ugotovitev oprta na pravno napačno obrazložitev.
- 84 Vendar je treba opozoriti, da taka kršitev, kadar je obrazložitev sodbe Splošnega sodišča v nasprotju s pravom Unije, izrek pa se zdi utemeljen iz drugih pravnih razlogov, še ne povzroči razveljavitve te sodbe in je treba te razloge nadomestiti (glej sodbo *Diputación Foral de Vizcaya/Komisija*, EU:C:2011:372, točka 171 in navedena sodna praksa).
- 85 Zato je treba v zvezi s tem ugotoviti, da se le podjetju, ki je sodelovalo s Komisijo na podlagi obvestila o prizanesljivosti, lahko v skladu s tem obvestilom prizna zmanjšanje globe, ki bi mu bila naložena brez tega sodelovanja. Tega zmanjšanja ni mogoče razširiti na podjetje, ki je med delom obdobja kršitve tvorilo gospodarski subjekt, ki ga je sestavljalo prvonavedeno podjetje, vendar ga v času, ko je to sodelovalo s Komisijo, ni več tvorilo.
- 86 Nasprotna razlaga, kakršno zagovarja družba FLS Plast, bi na splošno pomenila, da bi se v primeru nasledstva podjetja družbi, ki je prvotno sodelovala pri kršitvi kot matična družba hčerinske družbe, ki je bila neposredno vpletena v to kršitev, pozneje pa to hčerinsko družbo prenesla na drugo podjetje, po potrebi priznalo zmanjšanje globe, priznано zadnjenavedenemu podjetju zaradi njegovega sodelovanja s Komisijo, čeprav navedena družba sama ni prispevala k odkritju zadevne kršitve ali izvajala odločilnega vpliva na svojo nekdanjo hčerinsko družbo v času sodelovanja.
- 87 Zato ob upoštevanju namena obvestila o prizanesljivosti, ki je spodbujanje odkrivanja ravnanj, ki so v nasprotju s členom 101 PDEU, in zaradi zagotavljanja učinkovitega izvajanja te določbe, nič ne utemeljuje širitve zmanjšanja globe, priznanega enemu podjetju na podlagi njegovega sodelovanja s Komisijo, na podjetje, ki, čeprav je prej nadzorovalo hčerinsko družbo, vpleteno v zadevno kršitev, samo ni prispevalo k njenemu odkritju.
- 88 V obravnavani zadevi je treba opozoriti, da družba Trioplast Wittenheim v času sodelovanja s Komisijo, in sicer od decembra 2002, ni več tvorila enega gospodarskega subjekta z družbo FLS Plast. Iz tega sledi, da zadnjenavedena družba ne more s širitvijo izkoristiti 30-odstotnega zmanjšanja osnovnega zneska globe, kakršno je bilo priznано družbi Trioplast Industrier ob upoštevanju tega, da je kot matična družba družbe Trioplast Wittenheim z njo tvorila en gospodarski subjekt.
- 89 V teh okoliščinah vprašanje, ali je bilo 30-odstotno zmanjšanje osnovnega zneska globe, priznано družbi Trioplast Industrier, upravičeno, ni upoštevno, saj tega zmanjšanja nikakor ne bi bilo mogoče razširiti na družbo FLS Plast na podlagi enakega obravnavanja, ker ta družba ni bila v primerljivem položaju s položajem družbe Trioplast Industrier.
- 90 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov je treba ugotoviti, da je razlog, ki ga navaja družba FLS Plast, v tem delu uperjen zoper razloge iz izpodbijane sodbe, ki jo je Sodišče s točkami od 84 do 88 te sodbe nadomestilo s svojimi razlogi, ki pravno utemeljujejo odločitev, da ugodnosti 30-odstotnega zmanjšanja globe, ki je bilo priznано družbi Trioplast Industrier, ni bilo mogoče razširiti na družbo FLS Plast.
- 91 Iz tega sledi, da tretji del tretjega pritožbenega razloga, ki ga v utemeljitev pritožbe navaja družba FLS Plast zoper nadomeščene razloge, zato ni utemeljen.

- 92 Ker so bili vsi trije deli tretjega pritožbenega razloga zavrtnjeni, je treba tretji pritožbeni razlog, ki ga navaja družba FLS Plast, v celoti zavrniti.

Četrti pritožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti in obveznosti Splošnega sodišča, da obrazloži izračun globe

Trditve strank

- 93 V zvezi s prvim delom četrtega pritožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti pri določitvi zneska globe, naložene družbi FLS Plast, ta opozarja, da so pri zadevni kršitvi kot matične družbe družbe Trioplast Wittenheim sodelovala tri različna podjetja v treh zaporednih obdobjih. Družba Trioplast Wittenheim naj bi bila edini naslovnik sporne odločbe, ki je v celotnem obdobju kršitve zaporedno pripadal vsakemu od teh podjetij kršiteljev. Ker naj bi zastaralni rok za naložitev globe družbi Saint-Gobain potekel, naj bi se odgovornost za kršitev v obdobju pred letom 1992 lahko naložila le družbi Trioplast Wittenheim.
- 94 Globa, naložena družbi FLS Plast, naj bi po sprejetju izpodbijane sodbe znašala 14,45 milijona EUR, kar ustreza več kot 80 % celotne globe, naložene družbi Trioplast Wittenheim kot kazen za 20 let sodelovanja pri kršitvi. Družba FLS Plast pa naj bi bila v kršitev vpletena, in še to posredno, le sedem let, torej 35 % celotnega trajanja kršitve. Ta pristop naj bi bil očitno nesorazmeren. Pripis solidarne odgovornosti matični družbi bi moral izkazovati vsaj razumno povezavo z obdobjem, v katerem je ta družba tvorila en gospodarski subjekt s svojo hčerinsko družbo.
- 95 Družba FLS Plast meni, da matična družba ne bi smela šteti za ločeno kršiteljico, temveč predvsem kot garant za plačilo globe, dejansko naložene hčerinski družbi, ki je sodelovala pri omejevalnem sporazumu. Komisija naj od matičnih družb ne bi mogla pobrati zneska, ki presega začetno globo, naloženo hčerinski družbi. Komisija naj s tem, da od družbe FLS Plast zahteva znesek, ki ustreza 80 % globe, naložene družbi Trioplast Wittenheim za celoten čas trajanja kršitve, ne bi spoštovala tega načela.
- 96 Družba FLS Plast namreč trdi, da naj – glede na to, da je družba Trioplast Wittenheim sodelovala pri kršitvi skupaj 20 let, družba FLS Plast pa je z njo tvorila isti gospodarski subjekt sedem let – globa, naložena družbi FLS Plast načeloma ne bi smela presegati sedmih dvajsetin globe, naložene družbi Trioplast Wittenheim, torej 6,25 milijona EUR.
- 97 V okviru drugega dela tega pritožbenega razloga družba FLS Plast trdi, da je izpodbijana sodba v zvezi s tem pomanjkljivo obrazložena.
- 98 Družba FLS Plast namreč trdi, da je Splošno sodišče na njene trditve odgovorilo zgolj v točki 100 izpodbijane sodbe. Sodišče naj bi se omejilo le na preverjanje, ali je Komisija ravnala v skladu s Smernicami o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str 171, v nadaljevanju: Smernice). Vendar naj samodejna uporaba Smernic ne bi zagotavljala sorazmernosti tako določene globe v vsakem posamičnem primeru.
- 99 Komisija primarno meni, da oba dela tega pritožbenega razloga nista dopustna. Bila naj bi namreč zgolj zahtevki za zmanjšanje globe, družba FLS Plast pa naj ne bi zatrjevala, da je Splošno sodišče v tem okviru kakor koli napačno uporabilo pravo. Komisija meni, da družba FLS Plast ti trditvi navaja, da bi se še enkrat preučila sporna odločba, ne pa kot resna očitka zoper izpodbijano sodbo. Zato naj bi ju bilo treba razglasiti za nedopustni.

- 100 Komisija v zvezi s prvim delom četrtega pritožbenega razloga podredno prereka, da mora biti razdelitev odgovornosti med družbe, ki so ob različnih časih tvorila isti gospodarski subjekt, sorazmerna s trajanjem sodelovanja posamezne družbe iz tega subjekta pri kršitvi ali trajanjem lastništva hčerinske družbe, ki je storila zadevno kršitev. Ker naj bi bil izhodiščni znesek za izračun globe določen in neodvisen od trajanja kršitve in naj bi odražal le težo te kršitve, naj bi 10-odstotno povečanje osnovnega zneska globe, ki se zaradi trajanja naloži za vsako leto sodelovanja podjetja pri kršitvi, privedlo do nalaganja glob, ki niso strogo sorazmerne s trajanjem kršitve.
- 101 V zvezi z drugim delom tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na pomanjkljivo obrazložitev izpodbijane sodbe, Komisija meni, da je, nasprotno, Splošno sodišče v točkah od 92 do 105 izpodbijane sodbe posebej odgovorilo na trditev družbe FLS Plast o nesorazmernosti globe, ki ji je bila naložena.
- 102 Družba FLS Plast v repliki ob trditvi, da bi morale Splošno sodišče ugotoviti, da je bil znesek, ki ji je bil naložen v sporni odločbi, nesorazmeren glede na trajanje njene posredne vpletenosti v kršitev, trdi tudi, da je jasno navedla resne očitke na podlagi tega, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi napačno uporabilo pravo.
- 103 Glede drugega dela tega pritožbenega razloga družba FLS Plast trdi, da to, da v pritožbi ne predlaga obravnave vseh pomanjkljivosti izpodbijane sodbe, ne vpliva na resnost četrtega pritožbenega razloga, navedenega v utemeljitev te pritožbe.
- 104 Komisija v dupliki ponavlja, da ker družbi FLS Plast v izpodbijani sodbi ni uspelo razkriti nobene pomanjkljivosti, poskuša doseči ponovno splošno presojo sporne odločbe.

Presoja Sodišča

– Dopustnost

- 105 V zvezi z dopustnostjo četrtega pritožbenega razloga, ki ga navaja družba FLS Plast, zadošča ugotoviti, da sta očitka, ki ju zoper izpodbijano sodbo navaja ta družba in ki se nanašata, po eni strani, v prvem delu tega pritožbenega razloga, na to, da je Splošno sodišče potrdilo izračun globe, ki ga je opravila Komisija, kar naj bi povzročilo naložitev nesorazmerne globe, in, na drugi strani, v drugem delu tega pritožbenega razloga, na to, da naj bi Splošno sodišče to ugotovitev utemeljilo le z napotitvijo na Smernice, zaradi česar naj bi bila obrazložitev pomanjkljiva, dovolj jasno razvidna iz točk od 99 do 123 pritožbe in da Sodišču omogočata izvajanje nadzora. Zato sta oba dela četrtega pritožbenega razloga, ki ga v utemeljitev pritožbe navaja družba FLS Plast, dopustna.

– Utemeljenost

- 106 V zvezi s prvim delom četrtega pritožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti pri določanju globe, je treba zavrniti trditev družbe FLS Plast, da bi se morala po eni strani šteti za garanta za plačilo globe, dejansko naložene njeni hčerinski družbi, ki je sodelovala pri omejevalnem sporazumu, in da Komisija po drugi strani ne bi smela od matičnih družb izterjati zneska, ki presega „začetno“ globo, naloženo njeni hčerinski družbi.
- 107 Sodišče je namreč že razsodilo, da se razmerje solidarnosti – kar zadeva plačilo globe, naložene zaradi kršitve pravil o konkurenci – ki obstaja med družbama, ki tvorita gospodarski subjekt, ne more zmanjšati na poroštvo, ki ga zagotavlja matična družba, s katerim jamči plačilo globe, naložene hčerinski družbi, in da trditev, da tej matični družbi ni mogoče naložiti plačila višje globe kot njeni hčerinski družbi, torej ni utemeljena (glej v tem smislu sodbo Kendrion/Komisija, C-50/12 P, EU:C:2013:771, točki 56 in 58). Ta sodna praksa upošteva to, da načelo individualizacije kazenskih

sankcij zahteva, da mora biti v skladu s členom 23(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [81 ES] in [81 ES] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205) znesek globe, ki se plača solidarno, določen glede na težo kršitve, ki se individualno očita zadevni družbi, in njeno trajanje (sodba Areva in drugi/Komisija, C-247/11 P in C-253/11 P, EU:C:2014:257, točka 127 in navedena sodna praksa).

- 108 Poleg tega je treba glede zatrjevané domnevne nesorazmernosti globe glede na trajanje kršitve ugotoviti, da družba FLS Plast tega ni uspela dokazati.
- 109 V zvezi s tem je treba namreč navesti, da mora Splošno sodišče vsekakor zagotavljati, da se pri izračunu zneska globe, naložene podjetju zaradi njegovega sodelovanja pri kršitvi pravil Unije o konkurenci, ustrezno upošteva trajanje kršitve in sodelovanja pri njej. Vendar trajanje kršitve ni niti edini niti nujno najpomembnejši dejavnik, ki ga morata Komisija ali Splošno sodišče upoštevati pri izračunu te globe.
- 110 V obravnavani zadevi je iz spisa pred Sodiščem razvidno, da globe, naložene družbi FLS Plast in drugim družbam, vpletenim v omejevalni sporazum, niso bile izračunane zgolj na podlagi ustreznega trajanja vpletenosti teh družb. Tako ni nujno, da bi bil znesek globe, ki je bila naložena družbi FLS Plast, strogo sorazmeren, ali celo „razumno“ sorazmeren s trajanjem sodelovanja te družbe pri zadevni kršitvi, temveč mora ustrezno odražati težo storjene kršitve.
- 111 V zvezi s težo te kršitve pa je treba opozoriti, da jo je sestavljalo sodelovanje pri skupku sporazumov in usklajenih ravnanj v šestih državah članicah in da se je nanašala na določitev cen in oblikovanje skupnih modelov izračunavanja cen, razdelitev trgov in dodelitev prodajnih kvot, razdelitev strank, poslov in naročil, usklajene ponudbe za nekatere javne razpise ter izmenjavo individualiziranih informacij. Zato je Komisija to kršitev v točki 765 obrazložitve sporne odločbe upravičeno opredelila kot „zelo resno“. Te opredelitve družba FLS Plast v pritožbi ni izpodbijala.
- 112 V teh okoliščinah se ne zdi, da bi Splošno sodišče z določitvijo globe, za katere plačilo je družba FLS Plast solidarno odgovorna v skladu s členom 2(f) sporne odločbe, na 14,45 milijona EUR – torej na znesek, ki je bistveno manjši od minimalnega zneska 20 milijonov EUR, ki ga Komisija običajno šteje kot izhodiščni znesek za izračun glob za „zelo resne“ kršitve iz točke 1, A, tretja alineja, Smernic – z izvajanjem neomejene sodne pristojnosti globo naložilo v nesorazmernem znesku.
- 113 Zato je treba prvi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljenega.
- 114 Glede drugega dela tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na pomanjkljivo obrazložitev izpodbijane sodbe, ker je Splošno sodišče zavrnilo trditve, da je Komisija pri določitvi zneska globe, naložene družbi FLS Plast, kršila načelo sorazmernosti glede na trajanje udeležbe te družbe pri kršitvi, je treba ugotoviti, da tudi ta del ne more uspeti.
- 115 Sodišče je to trditve preučilo v točki 100 izpodbijane sodbe, v kateri je navedlo, da „trditve, da je odgovornost [družbe FLS Plast] očitno nesorazmerna glede na obdobje, v katerem je imela delnice družbe Trioplast Wittenheim, ni utemeljena. Nobeno pravilo ali pravno načelo ne določata, da mora Komisija zagotoviti tako sorazmernost. Komisija mora v skladu s Smernicami res upoštevati trajanje kršitve. V obravnavani zadevi pa je bilo ugotovljeno, da je [...] v primeru [družbe FLS Plast] Komisija povečala izhodiščni znesek, določen za [družbo FLS Plast], za 10 % za vsako leto, v katerem je bila ta vpletena“.
- 116 Ta sicer kratka obrazložitev omogoča seznanitev z razlogi, iz katerih je Splošno sodišče zavrnilo trditve družbe FLS Plast v zvezi s tem. Poleg tega je treba navedeno obrazložitev razlagati v povezavi z ugotovitvami Splošnega sodišča iz točk od 92 do 105 izpodbijane sodbe, ki se tudi nanašajo na izračun globe glede na trajanje sodelovanja družbe FLS Plast pri kršitvi, zlasti v primerjavi s trajanjem sodelovanja družb Trioplast Industrier in Saint-Gobain pri tej kršitvi.

- 117 V zvezi s tem je Splošno sodišče v točki 101 izpodbijane sodbe zlasti poudarilo, da „ni mogoče sprejeti trditve, da bi morala Komisija na podlagi tega, da je družba Trioplast Wittenheim zaporedoma pripadala skupini Saint-Gobain, [družbi FLS Plast] in družbi Trioplast Industrier, izhodiščni znesek razdeliti pred spremembami zaradi drugih elementov. Po eni strani, [družba FLS Plast] ni navedla nobenega pravila ali pravnega načela, ki bi Komisiji nalagalo tako obveznost. Po drugi strani, pristopa, pri katerem se za matično družbo določi enak izhodiščni znesek kot za hčerinsko družbo, ki je neposredno sodelovala pri omejevalnem sporazumu, ne da bi bil ta izhodiščni znesek v primeru sosledja več matičnih družb razdeljen, samega po sebi ni mogoče šteti za neustreznega“.
- 118 Ob upoštevanju zlasti ugotovitev iz točke 101 izpodbijane sodbe, je obrazložitev, ki jo je Splošno sodišče navedlo v točki 100 navedene sodbe, očitno zadostna, da družbi FLS Plast omogoča seznanitev z razlogom, iz katerega je to zavrnilo njene trditve v zvezi s tem, in da Sodišču omogoča opraviti nadzor. Zato v zvezi s tem ni mogoče ugotoviti pomanjkljive obrazložitve izpodbijane sodbe.
- 119 Ker sta bila oba dela četrtega pritožbenega razloga zavrnjena, je treba ugotoviti, da ta razlog v celoti ni utemeljen.

Peti pritožbeni razlog: predolgo trajanje postopka pred Splošnim sodiščem

Trditve strank

- 120 S petim pritožbenim razlogom družba FLS Plast očita, da je Splošno sodišče izpodbijano sodbo izdalo v postopku, ki je trajal predolgo, saj je od vložitve tožbe do razglasitve izpodbijane sodbe minilo šest let. Družba FLS Plast trdi, da ji je Splošno sodišče s tem kršilo pravice, na katere se lahko sklicuje na podlagi člena 47 Listine in člena 6, odstavek 1, EKČP.
- 121 V zvezi s tem družba FLS Plast opozarja, da je bilo Splošno sodišče štiri leta in štiri mesece nedejavno, in sicer od konca pisnega postopka 20. februarja 2007 do dne obravnave, 22. junija 2011, ne da bi bilo mogoče to nedejavnost utemeljiti s sprejetjem ukrepov procesnega vodstva ali preiskovalnih ukrepov. Edini ukrep Splošnega sodišča v tem obdobju naj bi bilo pošiljanje strankam vprašalnika, ki sestoji iz štirih vprašanj, in sicer pred obravnavo.
- 122 Družba FLS Plast trdi, da sporna odločba in trditve, ki jih je navedla, ne izkazujejo stopnje zahtevnosti, ki bi Splošnemu sodišču preprečila, da bi ustni postopek pripravilo v roku, ki je krajši od štirih let in štirih mesecev.
- 123 Družba FLS Plast poudarja, da je Splošno sodišče lahko prve sodbe v zvezi s sporno odločbo izdalo 13. septembra 2010. Tako naj bi Splošno sodišče lahko že septembra 2010 odločalo v teh drugih primerih, potem ko je izvedlo vso potrebno ekonomsko presojo in ugotavljanje dejanskega stanja. Poleg tega naj bi ti sodbi zadevali družbo Trioplast Industrier (sodba Splošnega sodišča Trioplast Industrier/Komisija, T-40/06, EU:T:2010:388) in Trioplast Wittenheim (sodba Splošnega sodišča Trioplast Wittenheim/Komisija, T-26/06, EU:T:2010:387). Celota upoštevni dejstev obravnavane zadeve naj bi bila enaka tisti, o kateri je Splošno sodišče odločalo v okviru sodbe Trioplast Wittenheim/Komisija (EU:T:2010:387). Zato naj ne bi bilo nobenega razloga za to, da je med razglasitvijo zadnjenavedene sodbe Splošnega sodišča in izpodbijane sodbe preteklo eno leto in pet mesecev.
- 124 Nazadnje, ravnanje družbe FLS Plast pred Splošnim sodiščem naj ne bi bilo vzrok za dolžino postopka pred njim.

- 125 Komisija primarno podaja ugovor nedopustnosti. Trdi, da mora stranka, če meni, da je trajanje postopka pred Splošnim sodiščem predolgo, povračilo zatrjevane škode zaradi tega uveljavljati z vložitvijo vmesne tožbe. Poleg tega naj tako predolgo trajanje ne bi moglo samo po sebi pripeljati do zmanjšanja globe, kot to predlaga družba FLS Plast, saj bi to pomenilo spremembo sporne odločbe.
- 126 Poleg tega naj bi bilo trajanje postopka pred Splošnim sodiščem ob upoštevanju okoliščin zadeve, zlasti vložka za družbo, zapletenosti in ravnanja, razumno. Komisija v zvezi s tem opozarja, da je družba FLS Plast izpodbijala skoraj vsa dejstva, navedena v utemeljitev sporne odločbe, ki jih je bilo tako treba preveriti. Ker naj bi se nekatere od teh zadev nanašale na matične družbe in njihove hčerinske družbe, naj bi bilo treba sprejeti nekatere ukrepe procesnega vodstva, da sta se omogočila obravnava in odločanje o vseh teh zadevah. Treba naj bi bilo tudi upoštevati, da je družba FLS Plast vložila izredno zapleteno tožbo, sestavljeno iz številnih razlogov in podrazlogov. Tudi drugih štirinajst tožečih strank naj bi predložilo enako podrobne procesne akte.
- 127 Komisija podredno trdi, da bi moralo biti, če bi Sodišče ugotovilo kršitev obveznosti odločanja v razumnem roku in bi menilo, da je treba globo zmanjšati, tako zmanjšanje izredno omejeno oziroma simbolično.
- 128 Družba FLS Plast v repliki trdi, da Komisija ne navaja nobene pravne podlage v utemeljitev ugovora nedopustnosti, ki ga uveljavlja.
- 129 Komisija v dupliki poudarja, da se razlogi, navedeni v okviru pritožbe, lahko nanašajo le na napačno uporabo prava Splošnega sodišča. Peti pritožbeni razlog, ki ga v utemeljitev pritožbe navaja družba FLS Plast, naj se ne bi nanašal na tako napako.

Presoja Sodišča

- 130 Kot je razvidno iz člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča in sodne prakse, je v okviru pritožbe Sodišče pristojno za preverjanje, ali so bile pred Splošnim sodiščem storjene kršitve postopka, ki škodujejo interesom pritožnika (glej zlasti sodbo Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, točka 176).
- 131 Glede kršitve člena 47 Listine, ki jo zatrjuje družba FLS Plast, je treba opozoriti, da ima v skladu z drugim odstavkom navedene določbe „[v]sakdo [...] pravico, da o njegovi zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče“. Kot je Sodišče že večkrat razsodilo, se ta člen nanaša na načelo učinkovitega sodnega varstva (glej zlasti sodbo Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, EU:C:2009:456, točka 179 in navedena sodna praksa).
- 132 Na tej podlagi se taka pravica, katere obstoj je bil potrjen pred začetkom veljavnosti Listine kot splošno načelo prava Unije, uporablja v okviru pravnega sredstva zoper odločbo Komisije (glej v tem smislu zlasti sodbo Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisija, EU:C:2009:456, točka 178 in navedena sodna praksa).
- 133 Prav tako je treba opozoriti, da je Evropsko sodišče za človekove pravice razsodilo, da mora biti zaradi prekoračitve razumnega roka za sojenje kot postopkovne nepravilnosti, ki pomeni kršitev temeljne pravice, zadevni stranki omogočeno učinkovito sredstvo, s katerim lahko to ustrezno popravi (glej v tem smislu sodbo ESČP v zadevi Kudła, št. 30210/96, točki 156 in 157, ESČP 2000-XI).
- 134 Vendar je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso Sodišča to ob upoštevanju nujnosti zagotovitve spoštovanja pravil prava Unije o konkurenci ne more dovoliti, da pritožnik zgolj zaradi kršitve sojenja v razumnem roku izpodbija višino globe, ki mu je bila naložena, če so bili vsi pritožbeni razlogi, ki jih

je navedel zoper ugotovitve Splošnega sodišča v zvezi z zneskom te globe ali ravnanjem, zaradi katerega je ta globa naložena, zavrneni (glej zlasti sodbo *Groupe Gascogne/Komisija*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, točka 78 in navedena sodna praksa).

- 135 Sodišče je namreč presodilo tudi, da je treba kršitev – ki jo stori sodišče Unije – obveznosti iz člena 47, drugi odstavek, *Listine*, in sicer da o predloženi zadevi odloči v razumnem roku, sankcionirati z odškodninsko tožbo, ki se vloži pri Splošnem sodišču, saj je taka tožba učinkovito pravno sredstvo. Iz tega sledi, da predloga za povrnitev škode, nastale, ker Splošno sodišče ni spoštovalo sojenja v razumnem roku, ni mogoče vložiti neposredno pri Sodišču v okviru pritožbe, ampak ga je treba vložiti pri Splošnem sodišču (glej zlasti sodbo *Groupe Gascogne/Komisija*, EU:C:2013:770, točki 83 in 84).
- 136 Splošno sodišče mora tako v drugačni sestavi od te, ki je odločala o sporu v postopku, katerega dolžina se graja, presojati o obstoju navedene škode in vzročni zvezi med njo in predolгим trajanjem spornega sodnega postopka, tako da preuči dokaze, predložene v zvezi s tem (glej v tem smislu zlasti sodbo *Groupe Gascogne/Komisija*, EU:C:2013:770, točki 88 in 90).
- 137 Zato je treba ugotoviti, da trajanja postopka pred Splošnim sodiščem, v katerem je bila izdana izpodbijana sodba, in sicer več kot šest let, ni mogoče upravičiti z nobeno okoliščino obravnavane zadeve.
- 138 Kot kaže, je obdobje od konca pisnega postopka z vložitvijo duplike Komisije februarja 2007 do začetka ustnega postopka junija 2011 trajalo približno štiri leta in štiri mesece. Dolžine tega obdobja ni mogoče pojasniti z okoliščinami zadeve, pa naj gre za zapletenost spora, ravnanje strank ali nastanek postopkovnih dogodkov.
- 139 Glede zapletenosti spora je iz preizkusa tožbe, ki jo je vložila družba FLS Plast in je povzeta v točkah 9 in 10 te sodbe, razvidno, da tožbeni razlogi, čeprav jih je bilo treba poglobljeno preučiti, niso izkazovali posebno velike težavnosti. Čeprav je petnajst naslovnikov sporne odločbe zoper to pri Splošnem sodišču vložilo ničnostno tožbo, ta okoliščina Splošnemu sodišču ni mogla preprečiti, da strne spis in pripravi ustni postopek v manj kot štirih letih in štirih mesecih.
- 140 Glede ravnanja strank iz spisa pred Sodiščem ni razvidno, da je družba FLS Plast s svojim ravnanjem prispevala k upočasnitvi obravnavanja zadeve.
- 141 Nazadnje, iz tega spisa tudi ni razvidno, da bi se postopek prekinil ali upočasnil zaradi nastanka procesnih dogodkov, ki bi lahko upravičila njegovo trajanje.
- 142 Ob upoštevanju navedenega je treba ugotoviti, da je bil s postopkom pred Splošnim sodiščem kršen člen 47, drugi odstavek, *Listine*, ker so bile kršene zahteve, povezane s spoštovanjem sojenja v razumnem roku, kar pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podeliti pravice posameznikom (glej v tem smislu sodbo *Bergaderm in Goupil/Komisija*, C-352/98 P, EU:C:2000:361, točka 42).
- 143 Vendar je iz ugotovitev iz točk od 134 do 136 te sodbe razvidno, da je peti razlog, ki ga je družba FLS Plast navedla v utemeljitev pritožbe, treba zavrniti.
- 144 Ker torej nobeden od razlogov, ki jih je družba FLS Plast navedla v utemeljitev pritožbe, ni bil sprejet, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 145 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da Sodišče odloči o stroških, kadar pritožba ni utemeljena.

¹⁴⁶ V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se družbi FLS Plast naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi predlogi ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške, ki jih je priglasila Komisija.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- 1. Pritožba se zavrne.**
- 2. Družbi FLS Plast A/S se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi